

OBS: Dette er et uddrag af en bæredygtighedsplan

	Emne fra visionen	Definition	Målsætning	Metode	Formulering af krav til evaluering (og udbud)	Aktioner/ansvarlige	Milepæle
Ansvarlig byggeri og drift	Levetidsomkostninger	Levetidsomkostningerne omfatter udgifter til anlæg, udskiftning, vedligehold og drift. Beregningerne foretages for en periode på 50 år.	At undersøge den totaløkonomiske konsekvens af 2-3 væsentlige beslutninger gennem disponeringen og projekteringen.	For udvalgte elementer (fx regnvandsopsamling til brug til toiletskyld eller valg af solafskærmning på facaden) undersøges den tilhørende totaløkonomi. LCCbyg benyttes som værktøj og der betragtes en periode på 50 år.	Den økonomiske konsekvens af de to variantstudier tages i betragtning i beslutningsrummet vedr. de to tekniske løsninger. Beregningerne skal præsenteres/dokumenteres for beslutningstagere.	- oplæg til bygherre om relevante variationer (BDL/PRL/LCC-ansvarlig) - opstilling af case og dataindsamling for alle løsninger (LCC-ansvarlig) - gennemførelse af LCC beregning for alle løsninger (LCC-ansvarlig) - Præsentation af LCC resultater (Bygherre/PRL/LCC-ansvarlig).	-Minimum 1 studie udføres i dispositionsforslaget. - Minimum 2 studier udført ved aflevering af myndighedsprojekt.
	Sunde materialer	Sunde materialer er med til at sikre at det omgivende miljø ikke udsættes for unødigt risiko. Både i produktionen, under udførelsen samt i brugen af bygningen.	At anvende materialer der ikke forringer indeklimaet i bygningen og arbejdsmiljøet for de udførende.	Anvendelse af mærkede materialer (svanemærkning, indeklimateknet ol.) - krav for bemaling, isolering, skum, klæb og tilsvarende materialer. Kravene foreslås stillet så det læner sig op ad DGNB-krav til miljøfarlige stoffer.	Dokumenteres med aflevering af sikkerhedsdatablad eller dokumentation (billeder/certifikater) for mærkning.	- BDL opstiller specifikke krav til materialer udvalgt i samarbejde med bygherre. (BDL/bygherre/PRL) - Kravene indarbejdes i projekt materialet forud for udbud. (ARK, ING)	-Kravene kvalificeres/opstilles i dispositionsforslagsfasen. - Kravene indarbejdes i projekt materialet frem mod udbudsmaterialet
	Bæredygtig byggeplads	Byggepladsen omfatter aktiviteter tilknyttet forberedelse til, samt udførelsen af byggeriet.	Minimere forbruget af resurser i forbindelse med opførelsen af byggeriet og minimere udledningen fra byggepladsen.	Anvendelse af målere og dokumentation af forbrug (el og vand). Krav til maskiner, specificeret i forhold til de teknologier der eksisterer under udførelsen.	Forslag: Aflevering af CO2 regnskab for byggepladsen, omfattende forbrug til opvarmning, udtørring, el til byggeproces, el til skurby/plads og brandstofdrevet maskinel.	- Den ønskede målsætning specificeres i samarbejde med bygherre (BDL/Bygherre/PRL) -kravene indarbejdes i udbudsmaterialet (ING, ARK)	- Målsætningen fastlåses i projektforslagsfasen - kravene implementeres i udbudsmaterialet
Materiale transparens	Materialers livscyklus	Til at vurdere de miljøpåvirkninger der er forbundet med materialeforbruget der indgår i opførelsen af byggeriet, benyttes livscyklusberegninger i henhold til beskrivelsen i bygningsreglementet. Yderligere opgøres transport og opførelse (A4-A5).	Den samlede udledning for byggeriet må ikke overstige 10 kg CO2-ækv./m2/år. Løbende i design og projekteringsfaserne udføres 3 variansstudier. Der stilles krav om materialetransparens gennem brug af EPD data. En samlet LCA beregning ajourføres gennem alle projektering og udførelsesfaser.	LCA-model for bygningen opstartes i dispositionsforslagsfasen. Der udføres variantstudier på væsentlige bygningdele. LCA-byg benyttes som værktøj.	Der skal benyttes materialer med EPD. Resultater af LCA-beregninger skal præsenteres for bygherre løbende. Ved udskiftning af foreskrevne materialer, skal miljøpåvirkningen af dette dokumenteres.	- Identificering af LCA-variansstudier (BDL/PRL/ING/ARK/bygherre) - opbygning af LCA-variansstudier i LCAByg (LCA-ansvarlig) - indsamling af mængder for det samlede byggeri løbende (ARK/ING/LCA-ansvarlig) - etablering af LCA-model for det samlede byggeri i LCAByg (LCA-ansvarlig) - fastsæt målsætninger for omfang af brug af EPD-data (BDL/PRL/LCA-ansvarlig). - Præsentation af LCA resultater (Bygherre/PRL/LCA-ansvarlig).	- LCA-varianter fastlægges i dispositionsforslaget - LCA-variansstudier påbegyndes i dispositionsforslagsfasen - LCA-model for den samlede bygning startes i dispositionsfasen - målsætninger for omfang af brug af EPD-data afklares i myndighedsprojektet
	Genbrugte materialer (direkte genbrug)	Genbrugte materialer (produkter eller komponenter) er materialer som direkte anvendes til det formål de er fremstillet og udformet til (eksempler herpå er håndvaske, mursten ol.)	Genbrugsmaterialer skal anvendes i det omfang det giver synergi med bygningens arkitektoniske udtryk. Det dokumenteres at anvendte genbrugsmaterialer ikke indeholder skadelige stoffer. Der skal udvælges 3 materialegrupper hvor det afsøges hvilke muligheder der for at stille krav om genbrugsmaterialer.	Strategien for genbrugsmaterialer skal sammentænkes med og gøres til en del af designstrategien. Når der indarbejdes genbrugte materialer i projektet, er det særligt vigtigt at det indtænkes med fokus på 'design for adskillelse'.	Der må ikke indbygges materialer der indeholder skadelige eller kræftfremkaldende stoffer. Det skal dokumenteres forud for indbygning. Der 'måles' på genbrug (vægt-%) inden for 3 udvalgte materialegrupper.	- fastlæggelse af materialegrupper der fungerer i sammenspil med designstrategien (Bygherre/ARK/PRL/BDL) - implementering af kravene i materialespecifikationen (ARK)	-fastlæggelse af 3 materialegrupper i dispositionsforslaget/myndighedsprojekt et - implementering af krav om genbrugte materialer frem mod udbudsprojektet

Resurser og klima	Vand og spildevand	Vand og spildevand dækker over vand til vandforbrugende installationer (vandhaner, brusere ol), håndtering af regnvand samt håndtering af spildevand (gråt og sort spildevand) der afledes fra bygningen.	I det omfang det er rentabelt ønskes genanvendelse af regnvand til brug i bygningen. Vandforbruget til vandforbrugende installationer i bygningen skal optimeres i videst muligt omfang. Armaturer og vandforbrugende installationer skal have lav gennemstrømning og lavt vandforbrug.	Efterprøvning af rentabiliteten for opsamling af regnvand til brug for toiletskyld og vanding. Specificering af vandforbrugende armaturer og installationer Brugen af regnvand til vanding af udearealer skal afklares.	Krav om dokumentation af de indbyggede vandforbrugende armaturer	- LCC beregning for regnvandsopsamling (BDL/ING) - afklaring af mulighed for brug af 4/2 toiletter (ING) - Specificering af krav til vandforbrugende armaturer og installationer (BDL/ING/ARK) - Implementering af krav til vandforbrugende armaturer (ARK/ING)	- LCC beregning for regnvandsopsamling i dispositionsforslaget - Specificering af krav til vandforbrugende armaturer og installationer i dispositionsforslaget - Implementering af krav til vandforbrugende armaturer i udbudsprojektet
	Klimatilpasning	Klimatilpasning defineres som tilpasning til den forventede udvikling i det lokale klima (fx flere solskinstimer eller øget vandstand).	At byggeriet designes, så det sikres mod fremtidige forventede klimapåvirkninger.	Der er fokus på højvandsikring. Udformning af terræn for styring af regnvand mod bede/permeable flader.		- Klarlægning af muligheder og anbefalinger for højtandsikring (ING) - Kortlægning af hvordan terræn-udformning understøtter afledningen af regnvand (LARK/ARK)	- Klarlægning af muligheder og anbefalinger for højtandsikring i dispositionsforslaget - muligheder for terrænuformninger afklares med ARK/LARK
Fællesskab	Mobilitet	Mobilitet vedrører transport til og fra bygningen, for alle bygningens brugere.	Der skal etableres parkeringsmuligheder for elektrificeret transport (til el-biler og elcykler). Det skal sikres at der er faciliteter for brugere der ankommer på cykel (aflåste forhold samt pumpe- og reparationssteder). Det skal undersøges i hvilket omfang der kan sammentænkes med omkringliggende muligheder. (Herunder naboparkering og delebilsordninger).	Indarbejdes i disponeringen af parkerings arealer/badefaciliteter/bygingsforplads. Kravene til ladestander Indarbejdes i el-projektet		-afklaring af omfang af elbil og -cykel parkering (ING/ARK/bygherre) - implementering af kravene i projekt materialet (ING/ARK)	- Omfang af parkeringsmuligheder afklares frem mod myndighedsprojekt - implementering af kravene i udbudsprojektet.